

Feriening Frysk Underwiis
O.f. drs. S. T. Hiemstra, skriuwer
G.Sondermanstrjitte 29
9203 PT DRACHTEN

Ljouwert, 15 juny 2011
Ferstjoerd, **17 JUN 2011**

Ús merkteken : 00959243
Ôfdieling : Sociaal Culturele Identiteit
Opsteld troch : S. de Jong / (058) 292 56 10 of sytske.dejong@fryslan.nl
Jo merkteken : -
Taheakke(n) : -

Ûnderwerp : Frysk yn it beropsûnderwiis

Achte hear Hiemstra,

Tige tank foar jo brief oer it Frysk yn it beropsûnderwiis, by ús ynboekt ûnder dokumintnûmer 928697. It muoit ús tige dat jo noait in reaksje krige ha op jo brief fan septimber 2008. Wy hoopje dat mei dit brief goed te meitsjen.

Alderearst docht it ús deugd te fernimmen dat de Feriening Frysk Underwiis (FFU), de Ried fan de Fryske Beweging (RfdFB), it Pedagogysk Wurkferbân fan de Fryske Akademy en de Vereniging van Leraren in Levende Talen (VLLT), seksje Frysk ienriedich harren belutsenheid toane by dit ûnderwerp en boppedat foarstellen ta ferbettering dogge.

Jo helje yn jo brief de kommisje Hoekstra oan dy't sjocht nei de desintralisaasje fan foech fan Ryk nei provinsje oangeande de Fryske taal en kultuer. It sil jo yntusken bekend wêze dat de kommisje Hoekstra allinne sjoen hat nei it foech foar it primêr en fuortset ûnderwiis, yn it bysûnder it fêststellen fan de kearndoelen. Fansels soenen wy graach sjen dat der in ferfolch op de kommisje Hoekstra komt en dat dy eventuele twadde kommisje sjocht nei de oare domeinen lykas media, kultuer en mooglik nei de oare nivo's binnen it ûnderwiis. Op dit stuit is dat lykwols net oan 'e oarder.

Wy moatte dus konkludearje dat de provinsje gjin inkeld foech hat as it giet om it beropsûnderwiis. Netsjinsteande dat binne wy fansels wol deeglik ree om binnen de mooglikheden dy't wy hawwe, it Frysk yn it beropsûnderwiis te befoarderjen. Konkreet hâldt dat yn dat wy yn diskusje gean kinne mei de ferskillende kolleezjes fan bestjoer, eventueel stimulearrings-subsydzjes jaan kinne, inisjativen fan dosinten stypje kinne of de kwestje yn bestoerlike oerlizen mei it Ryk oan 'e oarder bringe kinne. Wy hoopje dat jo it boppeneamde yn 'e achter-

holle hâlde wolle by it lêzen fan it ferfolch fan dit brief wêryn 't wy puntsgewiis yngean op de saken dy't jo yn jo brief fan 30 novimber 2010 oan 'e oarder stelle.

1. Wy binne it mei jimme iens dat it Frysk wichtich is foar it funksjonearen fan learlingen yn de meartalige kontekst fan de provinsje Fryslân en dêrom in plak hawwe moatte soe op de mbû opliedings. De provinsje sjocht de urginsje dêrfan yn.
2. De provinsje besjocht yndie oft it mooglik is om de regeling foar de lesieren Frysk dy't no noch allinne foar it fuortset ûnderwiis jildt, ek yn te setten foar it mbû. Wy stelle it op priis dat jo dat ynisjatyf wurdearje. Soks sil in earste stap wêze om mear oandacht foar it Frysk te krijen op it mbû.
3. De sertifikaten foar it Frysk binne makke op inisjatyf fan de provinsje Fryslân yn yntinsyf oerlis mei de mbû opliedings. Neffens de opliedings binne de easken dy't oan it sertifikaat steld wurde, it maksimum helbere foar de learlingen dêr't sy mei te krijen hawwe. De mbû opliedings binne praktyske opliedings dy't opliede foar de arbeidsmerk. De takomstige wurkjouwer sjocht nei it brûken fan in taal yn in praktyske kontekst. It keppeljen fan de nivo's oan it Europeeske Referinsjeramt is dêrmei net funksjoneel. Boppedat is dat Referinsjeramt bedoeld foar fjemde talen en it Frysk is yn ús provinsje net as sadanich te kwalifisearjen.
4. It ûndersyk Frysk yn it mbû is krekt troch de provinsje opset om oan te toanen dat der yn it bedriuwslibben ferlet is fan arbeidskrêften dy't it Frysk behearskje. Yndie in ekonomysk argument. Reden dêrfoar is dat oant no ta de mbû opliedings gjin of minimaal oandacht foar it Frysk hienen mei it argument dat de arbeidsmerk (it bedriuwslibben) der net om frege. Dat argument is mei dit ûndersyk, dêr't dúdlik út nei foarren komt dat it Fryske bedriuwslibben wol deeglik ferlet hat fan meiwurkers dy't it Frysk behearskje, no fan tafel. De provinsje is dêrby net yn de posysje om mei taalpolitike argumenten te kommen, lykas hjirboppe al oanjûn en boppedat hat de ûnderfining leard dat jo dan foar de tichte doar komme. Yn dit stik fan saken kiest de provinsje foar de pragmatyske oanpak.
5. Wy kinne ús oanslute by jo opmerking dat it goed wêze soe dat it Frysk oanslút by de beroepsstanderts foar de (f)mbû-learaar yn 'beroepsgerichte vakken.' Wy sille sjen wat de mooglikheden binne op dat mêd.
6. As pabû-studinten wiidweidich ûnderrjocht krije yn de kanon fan de Nederlânske skiednis, soe it logysk wêze om ek oandacht te freegjen foar de kanon fan de Fryske skiednis. Wy wurdearje de suggestje om te sjen nei de mooglikheden fan in lanlike toets. Fierder hawwe wy geregeld oerlis mei de pabû's en de Fryske kanon is yn dy oerlizzen oan 'e oarder west. De Fryske kanon is by beide pabo's ûnderdiel fan it kurrikulum.

Wy hoopje dat wy jo sa foldwaande ynformearre hawwe.

Foar fragen of opmerkings kinne jo telane by mefrou S. de Jong telefoannûmer 058-2925610.

Út namme fan it kolleezje fan Deputearre Steaten,

G. Kraak

Haad Ôfdieling Sosjaal Kulturele Identiteit